Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utcza 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utcza 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy hóra — — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903. | XXXII. évfolyam. 155. szám. | Szombat, julius 11.

Adott szavak.

Nagybecskerek, julius 11.

(Dsk.) A szavak Talleyrand szerint arra valók ugyan, hogy elleplezzék azt, a mit az ember gondol, — de ez a szellemes mondás nem talál a mi magyar becsületünk szókimondóságára, és legkevésbbé a mai politikai helyzetünkre.

Kossuth Ferenc, a saját pártja egyhangu bizalmának volt letéteményeseképen, a saját pártja által kiküldött bizalmi férfiak együttmüködése mellett kötelező igéretet, kötelező becsületszót adott a mostani miniszterelnöknek, hogy az országot a válságból kivezetni engedi.

Ez az adott szó — a becsületes embert kötelezi, kivált, ha nagyon sokan füzték hozzá a magukét.

Vitatkozni lehet a felől, hogy időszerü és helyén való volt-e ezt a szót kimondani, de ez annak szentségén nem változtat.

. . . És most előállanak, a harci kürtöt megfujván, a politikai becsület váltónyargancai s az adott szó szentségét bele akarják nyügözni a pártegység békóiba, holott nyilvánvaló, hogy az a hires békó a fa-vas-karikának mása.

Lehet-e képzelni pártot, mely egyöntetünek vallja magát, de mégis kétöntetü? Az egyik szájával hallgat s elzöngi a mea culpát, — a másikkal pedig trombitál járni kezdő csecsemők módjára?!

Pedig ezt a homéri kacajra méltó szinjátékot mutatták be a magyar közéletnek a függetlenségi párt hétfői értekezlete s az azt követő parlamenti hóbortok.

Jánus-arcu pártot láttunk mindezekben, mely egyik felén könnyezik, a másikon nevet.

Aztán ki sir miatta!

Gróf Khuen-Héderváry és a szabadelvüpárt nem sir, mert föltétlen letörését látja ebben annak a fölkapott irányzatnak, a melyben minden tehetség, bármiféle jogosultság nélkül szükölködő, de a változó népkegy megsavanyodott tejfölén uszkáló alakocskák honmentökké tolhatták föl magukat. Pedig ez a tejfölösködés géva lesz az országnak, mely hajtja aztán időtlen időkig — — a savóját.

Mennyivel diplomatikusabb, tartózkodó voltában is férfiasabb magatartást tanusitott a szabadelvüpárt és annak vezére?!

Kijelentette, hogy a házszabályok módositása nem aktuális most, de minden percben az lehet, amikor a fékevesztett szószátyárkodásnak, a béke, munka érdekében véget kell vetni.

Egy rekkenő napnak álmatlanságát, munkátlanságát üditőleg zavarja föl egy nyári zivatar. Elsöpri a szennyet, a port, tönkre silányitja az életfákon rágódó hernyókat, összecsapkodja a károgó, de kártékony állatok fészkeit s villámaival lesujt oda is, ahol a föld mélyébe bujtak el annak legádázabb ellenségei.

Hát hadd jöjjön ez a tisztitó vihar!

Pusztitó nem lesz, csak azokra nézve, akik rozoga viharágyuikat sütögetik, de a felhők ura kacagja őket!

Tisztultabb lesz vesztükkel a láthatár!

. . . Ha az egyik adott szó sem szent már némelyek előtt: jöjjön a másik adott szó a maga erejével s a maga becsületességével!

A temesvári mandátum. Temesvárról irják: Az itteni szabadelvüpárt csütörtökön báró Fejérváry Géza volt honvédelmi miniszter lemondása folytán képviselőjelölő gyülést tartott, melyen a választópolgárság mondott bucsut volt képviselőjének, egyuttal a megüresedett mandátumra egyhangulag gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt jelölte. A kijelölő gyülésen mintegy 600 választópolgár jelent meg.

Jeszenszky nagybirtokos méltatta báró Fejérváry Géza érdemeit és inditványozza, hogy a párt bucsufelirattal mondjon köszönetet a város felvirágoztatása érdekében való közremüködéseért.

A gyülés az inditványt egyhangu lelkesedéssel elfogadja és Barát Ármin, a szabadelvüpárt jegyzője felolvassa az általa szerkesztett szép bucsufeliratot.

Dr. Kun László apátkanonok ezután nagy tetszéssel fogadott beszéd kiséretében ajánlja Khuen-Héderváry gr. miniszterelnök jelölését a következő határozati javaslattal:

Temesvár szab. kir. város szabadelvüpártjának a mai napon egybegyült általános választói gyülése egyhangu lelkesedéssel Magyarország ujonan kinevezett miniszterelnökét, gróf Khuen-Héderváry Károly ur ő nagyméltóságát kiáltja ki jelöltül a megüresedett temesvári országgyülési képviselői mandátumra, hazafiui készséggel ragadván meg az alkalmat, hogy azt az államférfiut ruházza fel Temesvár sz. kir. város parlamenti képviseletével, a ki alkotmányos életünknek mostani vészes válságai közepette, — engedve koronás királyunk bizalmának, — a törvényhozás megzavart rendjének helyreállitására s az országnak a jelen sulyos helyzetből való kimentésére hazafias készséggel vállalkozott.

Temesvár szab. kir. város polgársága ezen elhatározásával hiven követi s teljesiti a város politikai hagyományait, parlamenti pajzsot nyujtván azon férfiunak, aki az 1867 iki alkotások és intézmények védelmére az első sorban van hivatva és zászlajára irta a szabadelvüség vezéreszméjét, melyek Temesvár város politikai életében mindenkor lelkes összhangra s meggyőződésből eredő támogatásra találtak.

Mindezekhez képest a temesvári szabadelvüpárt megbizza az elnökséget, hogy a folyó hó 16-ára kitüzött választás alkalmával a jelölés törvény szerint való hivatalos bejelentéséről gondoskodjék s ezt megelőzőleg küldöttséget szervezzen, mely jelöltünket, Khuen-Héderváry Károly gróf ő nagyméltóságát, Temesvár szab. kir. város országgyülési képviselői jelöltségének elfogadására a párt nevében fölkérje.

A küldöttség, mely folyó hó 13-án, hétfőn délelőtt fél 10-kor fog tisztelegni a miniszterelnöki palotában, nyomban meg is alakult.

Az értekezleten Muth ügyvéd javaslatot terjesztett be, melyben a választók követelik, hogy a leendő képviselő tántorithatatlan szószólója legyen a nemzeti vivmányoknak. A tulnyomó többség napirendre tért az inditványon.

Ezután Steiner Ferenc képviselő adott be egy inditványt, a mely szerint a párt a kormányelnököt és a kormány összes többi tagjait biztositja tántorithatatlan bizalmáról és ragaszkodásáról. Az inditványt elfogadták.

A „TORONTÁL“ tárcája

Vármegyénk és városunk 1848 előtti multjából.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Irta: **Menczer Lipót.**

(I. közlemény.)

(A kisdedóvás. A magyar szinészet. Feleki Miklós. Prielle Cornélia. Munkácsy Flóra. Takarékpénztár. Kaszinók.)

Ismét vissza kell térnem gyermekkori emlékeimnek részben letarolt, részben haladó életkorommal mindinkább terméketlenné váló mezejére.

Mielőtt annak megirásába fognék, amit az elfelejtés nagy üregébe hullatni nem szeretnék, előre kell bocsátanom azt, hogy a jóságos teremtőnek köszönöm meg forrón, hogy emlékező tehetségemet megfelelő erővel és tartóssággal támogatta idáig. Szivesen kérem kedves és türelmesen elnéző olvasóit a „Torontál“-nak, ha magamról irok, ne tessék ezt hiu szubjectivitásnak venni. De nagyon sajnos az, hogy gyermekkori emlékein alapján kell elmondanom, jóhiszemü állitásaimmal támogatnom azt, amire nézve irásos följegyzést természetesen magam nem tettem, irattárakban nem találtam, de még magamnál jóval öregebb barátaim is, kik 1848 előtt fölserdült és akkor már közállásban levő fiatal emberek voltak, többre mint én magam alig emlékeznek, legföljebb az én emlékeimet helybenhagyóan igazolni tudják.

Jót vélek tenni avval, ha valamiképen gondoskodom arról, hogy a mult század első felében városunkban hajlékot nyert nemzeti kulturintézményeinkről valamilyen irás és nyomtatás maradjon. Mint város szülötte és polgára, hasznosnak és öntudatomat emelő dolognak is tartom ezt. Nem ok nélkül hangoztatom a városi polgár öntudatát, mert Nagybecskereknek már 1840-ben is, talán még jóval előbb is, jómódu, sok tekintetben értelmes és igy önálló gondolkodásra szokott polgársága volt, a mely annálfogva, hogy Nagybecskerek a Mária Teréziától nyert szabadalom folytán rendezett tanácscsal és később saját polgári törvénykezéssel (városi verbális biróság) birt, igy tehát polgárai a tanácsot és biráit maga választotta, a közéletben talán több gyakorlottságot sajátitott el, mint amennyivel a vármegye közügyei vezetésére jogosult nemességnek azon tulnyomó része rendelkezett, amelyet köz- vagy többnyire bocskoros nemesnek hivtak és a kik csak a ritkán tartatni szokott vármegyei nagy közgyülésekhez jöttek a vármegye székhelyére csekély számban, nagy számban akkor, ha tisztujitó vagy követválasztás volt, amely utóbbi az egész vármegye részéről két követet szolgáltatott. Emlékszem, hogy az ilyen alkalmak akkor is eszem-iszommal, verekedéssel csak ritkán, ólmos botokkal, mint Szabolcs és Szatmárban meg épen nem jártak, mert az erélyesebben, néha erőszakosan megnyilvánuló közakarat a tulnyomóan magyar karok és rendeknél adott hangos és szokszor véres életjelt. Igaz Torontálvármegyében különben is oly számmal nem volt köznemesség, mint pld. Heves, Szabolcs, Szatmár és sok más a Maroson tul eső vármegyében.

Az 1848-ik év előtti közéletről nem sokat tudhatok, mert ezen nevezetes áldásos, meg sulyos következményü év elején értem el csak a 13 évet. Csak annyit tudok, hogy jó szüleim házában a közéletnek több olyan nemes alaku férfia fordult meg, kik a magyar ideálisan haladó eszméknek voltak lelkes hivei és kiket én forró áhitattal hallgattam.

A magam és összes többi testvéreim neveltetése is tiszta magyar nevelőnők és nevelők által irányittatott.

Korán kifejlődött megfigyelő és megtartott emlékező tehetségemből folyólag tudom, hogy a mostani szinház épülete 1841 vagy 43 ban emeltetett.

Az első német szini társulat, amely abban csakis a téli évad alatt játszott, Heim igazgatóé volt és operákat is adott elő. Zenekart nem kellett magával hozni, mert akkoriban volt városunkban egy csupa cseh muzsikusból álló banda, amely kottából tudott csak játszani és igy az akkori igényeknek megfelelően, vagy talán igazán elég jól is kisérte az énekes játékot. Ami engemet különösen is emlékeztet ezen bandára, az, hogy az itt létezett Schützenchornak is egyenruházott zenekara volt és hogy nejeik is zeneértők voltak, mert a mi akkori sokkal szerényebb diák majálisaink zenéjét két vagy három hárfás muzsikusnő szolgáltatta, amely mellett mi vigan ellejtettük azt, a mit ők is, meg mi is tudtunk.

Hogy mennyire közössé, azaz németté vált minden ami a fegyverforgatással járt, bizonyitja az, hogy az emlitett Schützenchor vagy amint másképen is hivták Jäger-Compagnienak egyenruhája fekete posztóból készült zöldhajtókásos frakk és pantalló volt, a kardbojt és csákó megkülönböztető disze persze fekete-sárga és a vezényszó német volt. Zászlója azonban vörös, fehér, zöld szegélylyel és az ország védője a boldogságos szüz képével volt ellátva. Ezen fölül persze a tisztség és legénység, ha ünnepélyes alkalmakkor kivonult, nemzeti kokárdát tüzött a mellére. Hogy a komolyabb értelemben veendő,

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/26 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délt ől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/46-tól 1/28-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Szomoru julius.** Szomoru juliusunk van az idén. Napok óta komor szürke égbolt nehezedik reánk, metsző őszi szél fuj és szakad az eső mindennap. Nem a napsugár aranyos tüzében sütkérezünk, hanem a sarat tapossuk elkeseredetten s a derü helyett novemberi melankólia fekszi meg a lelket. Hát még künn a mezőn, ahol most öntené az élet áldását, micsoda szomoruság terjeng szét. A gabona vizben s a gazdák és aratók homályos tekintettel néznek a magasság felé, ahonnan a csapás a hideg esőcsöppekben rájuk ömlik. Szomoru az aratódala az idén a magyarnak.

— **A délvidéki hadgyakorlatok.** Mint már jeleztük, véglegesen meg van állapitva, hogy a lippai királyi gyakorlatok szeptember hó 3-tól 7-ig fognak tartatni. Ezt megelőzőleg is azonban fárasztó nagygyakorlatok lesznek a délvidéken, melynek rendje a következő: A dandár-gyakorlatok augusztus 13-tól 18-ig fognak tartatni. A 37. és 39. gy.-ezredekből álló 33. gyalogdandár Szilas, Nickifalva és Temes-Doboz, a 33. és 61. gyalogezredekből álló 34. gyalogdandár Vermes, Izgár és Jerszeg, a 29. és 43. gyalogezredekből álló 67. gyalogdandár Viszág, Duleo, Valeamare, a szegedi 46. és 102. gyalogdandár Magyar-Szákos és Szinérszeg környékén fog gyakorlatozni. A hadosztály-gyakorlatok augusztus 19-től 26-ig fognak tartatni. A nagyváradi (17.) hadosztály Szilas, Nickifalva, Izgár, Temes-Doboz és Jerszeg közt, a temesvári (34.) hadosztály Viszág, Duleo, Valeamare, M.-Szákos, Szinérszeg és Daruvár közt lesz öszpontositva. A 33. és 34. dandárok képezik a 17-ik, a 67. és 68. dandárok a 34. hadosztályt. A 23. (honvéd) hadosztály (szegedi 5., szabadkai 6., verseci 7., ligosi 8., honvédgyalogezredek) Honoris, Szatunik, Herendjest és Lugos környékén augusztus 20-tól 26-ig, azután Magyar-Szákos környékén fog gyakorlatozni. A tüzércsapatok közül a 7. hadtest tüzérezred Temesvárott állomásozó ütegei jul. 21-től aug. 16-ig lőgyakorlatokon lesznek, azután visszajönnek Temesvárra és innen augusztus 26-án mennek a hadtestgyakorlatokhoz. A 7. lovas üteg-osztály Vinga körül lesz gyakorlaton augusztus 20-tól 30-áig. A 19. hadosztály-tüzérezred (Nagyvárad) a 17. gyaloghadosztály kötelékében, a 20. hadosztály-tüzérezred (Temesvár) a 34. gyaloghadosztály és a 21. hadosztály-tüzérezred (Fehértemplom és Lugos) a 23. honvéd gy. hadosztály kötelékében vesz részt a hadgyakorlatokon. A 7. lovas-dandár és a szegedi 3. honvédhuszárezred augusztus 19-től 30-ig Vinga környékén lesz összepontositva dandárgyakorlatokra.

---

közössé és igy per abusum egészen és kizárólag csakis osztrák-németté vedlett védőintézményünk magyar részének, az ilyen genetikus megkülönböztetések életbeléphessenek, — azért most is már sokszor folyt kemény harc és folyik már hónapok óta, meg jelenleg is kemény szóharc, amely utóbbi azonban a csép-csapot és tücsköt-bogarat is szeretettel magához öleli, — mert hiszen nem mindenkinek adatott meg a hasznos és megvilágitó szólás, de a drága időt kibeszélni, ez is lehet képzelt jó szolgálat, meg talán munkabirás is kinek-kinek a saját egyéni tehetsége szerint.

A Schützenchor vagy Jäger-Compagnieról még csak annyit akarok megjegyezni, hogy ennek csak kapitánya, néhai Napholtz Mátyás, volt és hogy ennek régi elődje volt azon polgárőrség, a melyet csak egyszerüen Schützeknek hivtak, a melynek őrnagya a főtéren végig lovagolta volna József nádor főherceg előtt a frontot, ha lova zeneszó mellett másképp mint körben futni akart volna. Ezt különben elmondtam már máskor részletesebben.

De térjünk vissza a szinházhoz, a mely az akkori alispánnak Gyertyánffy Jánosnak telkén épült, a melyen akkor már a mostani egy emeletes törvényszéki épület állott. Az emeleten akkortájt a konservativek vagy a hogy általánosan nevezték Pecsovicsok, a földszinten pedig polgári kaszinó volt. Ugyanezen idő táján létesült a kishidon tul a liberális kaszinó, a mely mint társaság megalakulván, e célra Plank Ferenctől majdnem egészen mostani alakjában az épületet és kertet megvette, csakhogy ez a telek akkorában egészen a Mária Terézia-utca sarkáig terjedt; a jelenleg a kaszinó-kert telkébe beszögellő 4 ház telkét házépitési célokra a Bach-időbeli magistratus adta el. Az Isten bocsássa meg nekik.

— **Gör. kel. román püspökség Temesvárott.** A Temesváron felállitandó uj görög keleti román püspökség létesitése tárgyában értekezlet volt vasárnap Temesváron, a Trónörökös-szállóban, hová dr. Putics Traján temesvári esperes meghivására gyültek össze a következő szinodusi képviselők: dr. Gáll József főrendiházi tag, Dragonescu Traján, Ungurean Emánuel, dr. Cosma Aurél és Putics Traján Temesvárról, Tomics Virgil Birkisről, dr. Opreán Nesztor Komlósról, Pinciu T. Csakováról, dr. Miklea Alibunárról, Csimponér I. Vingáról, Hamsea Ágost, Hamsea Volcu Lippáról. Az uj püspökség számára 40 ezer korona évi jövedelmet kellene biztositani, amit az aradi püspökségtől vonnának el, mert ha a Temesvárra, Nagyváradra és Kolozsvárra tervezett püspökségeket tényleg felállitanák, ugy a temesvári püspökség részére az aradi püspöki kerületből négy esperességet szakitanának el és pedig a belincit, a temesvárit, a lippait és a bánát-komlósit. Az aradi püspökséget ez szerfelett érzékenyen érintené, mert e négy esperesség — mind a négy a legjobbmóduak közül való — két anyit szállit be, mint a többi esperesség együttvéve. A temesvári értekezlet egyébként avval végződött, hogy egy héttagu bizottságot küldtek ki Gáll, Dragonescu, Ungurean, Hamsea, Putics, Puciu és dr. Miklea tagokból, ez fog jelentést tenni a metropolitai kongresszusnak, a mely az ügyet az egyházi kongresszus elé terjeszti.

— **A toráki arató-sztrájk.** A toráki aratók sztrájkja még tovább tart. A félrevezetett nép ugylátszik inkább hallgat a lelkiismeretlen izgatókra, mint az okos tanácsadókra, mert a bujtogatóknak sikerült a Duschnitz-uradalom aratóit elbolonditani s most az aratók itt is abbahagyták a munkát. A községben egyébként nyugalom van s az elitéltek egy részét már elzárták.

— **Országos cipészkiállitás Debrecenben.** Érdekes ipari kiállitás nyilik meg Debrecenben augusztus 15-én. Az ország összes nagyobb és kisebb városainak cipészmesterei fogják ott kiállitani gyártmányaikat, illetve készitményeiket, ami által ugy egymásnak, mint a közönségnek nagyszabásu képet adnak ezen iparág fejlettségéről. A kiállitás, mely szeptember 5-én zárul be, négy csoport szerint lesz fölosztva, ugymint: 1. Budapesti cipészek kiállitása. 2. Szabad királyi, illetve törvényhatósági joggal fölruházott és rendezett tanácsu városok kiállitása. 3. Nagy- és kisközségek kiállitása. 4. Szövetkezetek és szakcsoportok kiállitása. A kiállitást szervező előkészitő-bizottság körlevélben és a lapok utján fölhivta a magyarországi összes cipészeket és ipari egyesületeket, hogy minél nagyobb számban és minél több tárgygyal vegyenek részt a kiállitáson. A kiállitási tárgyakat legkésőbb e hó 25-ig kell bejelenteni és legkésőbb augusztus 1-re kell elküldeni, faládába csomagolva, erre a cimre: Az országos cipész kiállitás előkészitő bizottságának, Debrecen, ipartestület.

— **Gyilkosság az örökség miatt.** Ó-Bébán egy elvetemült ember a sógorával szövetkezve meggyilkolta a saját édes apját, csak azért, mert az többek előtt olyan kijelentést tett, hogy nem hagyja rá nagy kiterjedésü birtokát. Az öreg Tripsa György ó-bébai földbirtokos néhány évvel ezelőtt a fiához: Tripsa Mihályhoz ment lakni, aki nemrégiben házasodott meg. A hetven esztendős ember azt mondotta a fiának, hogy ha jól bánnak vele, akkor minden vagyonát rájuk hagyja. Eleinte szép egyetértésben is éltek, azonban ebben az esztendőben már türhetetlen volt az ősz ember sorsa. Gyakran panaszkodott a szomszédoknak:

— Ugy éheztetnek, mint egy kutyát, meg kegyetlenül bánnak velem a gyermekeim . . .

Többször mondogatta is, hogy ilyen bánásmódért nem érdemlik meg a vagyont. Ezt meghallotta Tripsa Mihály, aki ez időtől fogva valósággal kegyetlenül bánt az édesapjával. A fiunak felháborito viselkedését azonban még fölülmulta az öreg ember menyének bátyja: Sztopanov György. Ez a vadállatias természetü ember többször baltával fölfegyerkezve jelent meg az ősz ember szobájában és ilyen szavakkal fenyegette meg az aggastyánt:

— Leütlek te vén kutya, ha a testvéremre panaszkodni mersz!

Tegnapelőtt este az öreg Tripsa a közeli pálinkamérésbe ment s ezt az időt felhasználta a két gonosz ember s mikor az öreg Tripsa hazament, az utcán baltával agyonverték. Gaztettük után megszöktek, de a csendőrök csakhamar kézrekeritették őket s bevitték a nagykikindai törvényszék fogházába.

— **Betörés.** Fratuczán György nagybecskereki napszámos tegnapelőtt reggel aratni ment s beteg feleségét egyedül hagyta a házban. Fratuczánnét ugyanaznap reggel egyik rokonához szállitották s ezt a pillanatot leste ki Kirtyanszky Száva foglalkozásnélküli csavargó, a ki midőn látta, hogy a házból mindenki eltávozott, feltörte Fratuczánék lakását s onnan 30 rőf finom fehéritett szerb vásznat és egyéb fehérnemüt, mintegy 50 korona értékben ellopott. A lopott holmit még aznap el is adta Zveity Lázárnénak, a ki a fehérnemüért s a vászonért 10 koronát adott Kirtyánszkynak. Fratuczán mikor a munkából hazajött, látta, hogy a szobában minden fel van forgatva s midőn a fehérnemüt seholse találta, rögtön tisztában volt azzal, hogy idegenek jártak a lakásban s nyomban panaszt emelt a rendőrségnél, a melynek sikerült is a tolvajt hamarosan kézrekeriteni.

— **Az árucsomagok tartalma.** A magy. kir. államvasutak igazgatósága közhirré teszi, hogy a budapesti pályaudvarokra rendelt árucsomagok tartalmának helytelen bevallása fogyasztási adójövedéki kihágást, az egyes csomagokba irásbeli közlemények, mint levelek betétele pedig postajövedéki kihágást képez, mely jövedéki kihágások felfedezése esetén a pénzügyőri közegek a cimzettre mindenkor érzékeny pénzbirságot rónak. Ez anyagi károsodások elkerülése céljából a m. kir. államvasutak igazgatósága felkéri a szállitó közönséget, hogy a budapesti pályaudvarokra rendelt árukat, különösen a fogyasztási adó alá eső cikkeket tartalmazó áruszállitmányokat a fuvarleveleken mindenkor az áruk neme szerint külön-külön a legpontosabban vallja be s irásbeli közleményeknek (leveleknek stb.) az egyes csomagokba való betételétől tartózkodjék.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legujabban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Markov István, gk. mázoló és Ávender Teréz rk. — Mirkov György, gk. borbély és Szaniszló Ilona rk. — Rusz Áron, gk. kereskedő és Petrov Ilona gk. — Trifunov Milivoj, gk. földmüves és Átyin Szmiljana gk.

Születések: Milin György, gk. napszámos, leánya. — Kohn Herman, izr. pincér, fia. — Bognár János, rk. földmives, fia. — Borbély Ferenc, rk. földmives, fia. — Budai Pál, rk. földmives, leánya. — Tyurtyin Mladen, gk. napszámos, leánya. — Lemche Ferenc, rk. lakatos, leánya. — Neiszer Sándor, izr. kereskedő, fia. — Mircs Sándor, gk. napszámos, leánya. — Czvejanov György, gk. napszámos, fia. — Ilijin Lyubomir, gk. földmives, fia. — Gyárfás Ödön, izr. szeszgyáros, leánya. — Szávin Áron, gk. napszámos, fia. — Jakubin Ferenc, rk. gyepmester-segéd, leánya. — Nagyvinszky Szvetozár, gk. borbély, fia. — Kasza Imre, rk. földmives, leánya. — Faragó Sándor, ev. ref. vasuti dijnok, fia. — Gyukity Vitályos, gk. földmives, fia. — Uvarov Iván, gk. napszámos, leánya.

Halálozások: Nesztorov Vitályos, gk. 58 éves napszámos, idült bélhurut. — Özv. Deutsch Józsefné, szül. Deutsch Erzsébet, izr. 85 éves, aggkór. — Özv. Krsztics Izsákné, szül. Schüssler Borbála, rk. 77 éves, aggkór. — Wagner Mátyás, rk. 31 éves vasuti fékező, tüdővész. — Gruity Márk, gk. 68 éves napszámos, veselob. — Maniska Ferenc, rk. 70 éves molnár, veselob. — Péter Ferenc, rk. 54 éves gépész, tüdőlob. — Ruzsa István, rk. 1 hónapos, ránggörcs. — Berberszky Péter, gör. kel. 89 éves napszámos, aggkór. — Kelemen Mátyásné, szül. Sápi Anna, rk. 50 éves, tüdőlégdag. — Göttel Károlyné, szül. Dolesch Mária rk. 48 éves, tüdőlégdag. — Kiss Józsefné, szül. Marton Mária, rk. 60 éves, gutaütés. — Limbóczki István, rk. 42 éves napszámos, tüdővész.

Pöstyén fürdőről jelenti tudósitónk, hogy a fürdő idei látogatása felülmulja az összes előző éveket, julius 1-én megjelent lista 3200 vendéget mutat fel. Nevezetes, hogy a vendégek legnagyobbrésze külföldi, ami fényesen bizonyitja, hogy Pöstyén fürdő a külfölddel lépést tart. Egy ujonnan megnyilt Zander-intézet, (gyógygimnasztika) a legnagyobb tökélyre emelte a fürdő berendezéseit, a mely elsőrangu orvosi kézben van, s módot nyujt arra, hogy a sokféle rheumatikus bántalmak okozta elferdülések legtökéletesebb gyógyulást nyerhessenek. Pöstyén valóban megérdemli azon bizalmat, melyet orvosok és közönség karöltve nyujtanak.

— **Visszaélés a vasuti jegyekkel.** A MÁV. igazgatósága közli: A vasuti menetjegyekkel ismételten történt számos visszaélés szükségessé tette, hogy a jegyeknek és az ezekhez tartozó egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben oly módon foganatositassuk, amint ez a külföldi vasutaknál történik. E célból az üzletszabályzat 21. §-ában, illetve annak II. póthatározmányában foglalt rendelkezések alapján érdekelt közegeinket, ugymint a kapusokat, jegyvizsgáló kalauzokat és általában az ellenőrzőket szigoruan utasitottuk, hogy az utazó-igazolványoknak, és pedig ugy az egyszeri utazásra szóló, mint az időszakos vagy állandó érvénynyel biró (szabad bérlet stb.) jegyeknek előmutatását a várótermekbe, illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől kivétel nélkül feltétlenül követeljék, továbbá elrendeltük, hogy mindenkor megköveteljék azt, miszerint az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra már nem érvényes utazó-igazolványokat a jegyszedőknek átadják, a további uta-

zásra szükséges jegyet pedig mutassák fel. — Annak megemlitése mellett, hogy e tekintetben a külföldön is hasonló szigoru intézkedések állanak fenn, az utazó közönséget egy alkalommal már a napilapok utján figyelmeztettük; minthogy azonban eme figyelmeztetés dacára ellenőrző közegeinek az utazó közönség részéről mind sürübben megujuló ellentállással találkoznak, ujból figyelmeztetjük és kérjük az utazó közönséget, hogy a menet igazolványt időveszteség és egyéb a menetjegy előkeresésével járó kellemetlenség kikerülése végett saját érdekében kéznél tartani és közegeinknek a menetjegy előmutatására irányuló kötelességszerü felhivásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjék.

Orvosi körökben már régen ismert tény, hogy a Ferencz József keserüviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserüvizet.

— **Az uti podgyász elszállitása a lakásról.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodája (Budapest IV. Vigadó-tér 1. sz.) az utazó közönség kényelmére a vasuton feladandó utipodgyászt élőszóval, irásban vagy telefon utján való bejelentésre a székesfőváros IV—IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt a megállapitott szállitási dijakért saját hivatalos helyiségében vasuti podgyászként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállitja s a kivánt vonattal elküldi. A bejelentésnek a központi menetjegyirodában a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyászra vonatkozó hivatalos vevényt és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyiroda hivatalos helyiségében szolgáltatja ki, vagy kivánatra 40 fillér dijért a lakásra is elküldi. Azonkivül az Abbaziába utazó közönség kényelmére intézkedett a m. kir. államvasutak igazgatósága, hogy összes saját állomásairól Abbaziába a hajóállomásra és viszont az utipodgyász közvetlenül feladható legyen, miáltal az utasok a podgyász kétszeres feladásától és annak Fiumében a vasut és hajó közt való átszállitás kényelmetlenségeitől megszabadulnak.

Csodálatos azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltüntet az arcbőrről szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimitja a ráncokat és redőket, az arcbőrt üdévé, finommá varázsolja. A párisi és bécsi kiállitásokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is mint Angolországban az összes szépitőszereke kiszoritja. Egy üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi angol ugorkaszappan 1 korona és pouder 1 kor. 20 fill és 2 korona. Postán küldi Balassa K. gyógyszertára Temesvár. Kapható minden gyógyszertárban. (3)

Közgazdaság.

□ **A zentai mezőgazdasági- és iparkiállitás** munkálatai teljes erővel folynak. A kiállitás rendező-bizottsága és albizottságai naponkint üléseket tartanak és az összes folyó ügyeket rögtön elintézik. A kiállitás termeinek, nyitott és zárt folyosóinak stilszerü festése és a folyosók cementtel való bevonása befejeztetett. Az udvarok parkirozása, a gépkiállitás sátorainak épitése folyamatban van. A kiállitás ipari osztályának bejelentései igen nagy számmal érkeztek (Zentáról 140 kiállitó, a kamara területéről és távolabb vidékről 65). A mezőgazdasági osztályon Zenta, Ada, Ó-Kanizsa, Martonos és Mohol városok gyüjteményes kiállitással vesznek részt. A megnyitás napján aug. hó 15-én délután tartandó lóverseny, 20-án tartandó szarvasmarha- és 23-iki lódijazás iránt megyeszerte nagy az érdeklődés. A kállitás megnyitására szóló meghivók a napokban küldetnek szét.

Szerkesztői üzenetek.

N. K. urnak Törökbecse. Ön azt kérdezi, hogy a sok ellentétes állitással szemben a toráki aratók sztrájkjánál tulajdonképen mi az igazság? Nos hiteles adatok alapján a következőket felelhetjük önnek: A Csekonics uradalom az aratómunkásoknak hat-hat holdat ad munkába és pedig 2 hold nehezet, 2 hold könnyebbet és 2 hold legkönnyebbet. Az aratók holdankint 100—120 liter gabonát és egy koronát kapnak, 100 liter usance-buza pedig megfelel 76 kilónak. Az uradalom tehát nem bánik fukarul az aratókkal, különösen, ha tekintetbe veszszük, hogy más helyütt — és többet ne emlitsünk: mint pld. a Schlesinger és Polakovics-cég csebzai uradalmában — jóval kevesebbet kapnak az aratók, mert itt holdankint csak 60 kilót vagy pedig $^1/_{13}$-ad részt kapnak a munkások. Nyilvánvaló tehát, hogy a munkások nem hivatkozhatnak más jobb járandóságra s sztrájkjuk pusztán csak az izgatók lelkiismeretlenségén alapszik.

TÁVIRATOK.

Országgyülés.

A képviselőház ülése julius hó 11-én.
— Távirati tudósitás. —

Budapest, julius 11.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen folytatták a miniszterelnök programmja fölötti vitát.

Ma Olay Lajos és Veress József beszéltek a miniszterelnök programmja ellen.

A haldokló pápa.

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti távirata) Rómából táviratozzák: A papa mellkasát ismét megcsapolták, a mi igen jótékonyan hatott, ugy, hogy a szentatya egészen megkönnyebbült.

Az önálló vámterület.

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kedden délutánra a képviselőházba értekezletre hivta össze a képviselőket pártkülönbség nélkül, az önálló vámterület érdekében.

A cár Rómában.

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti távirata.) Mint Pétervárról jelentik, az eddigi megállapodások szerint a cár október 10-én utazik Rómába. A cárt római utjára a cárné is elkiséri.

A német császár és a svéd király találkozása.

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti táv.) Berlinből jelentik: Vilmos német császár a jövő héten Tromsöben találkozni fog Oszkár svéd királylyal. A császár feleségével tegnap már el is indult északi utjára.

Árvíz Pécsett.

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti távirata.) Pécsről táviratozzák: A nagy esőzések következtében az ugynevezett Pécsi-viz annyira megáradt, hogy Pécsnek alacsonyabban fekvő részét elöntötte. Igy viz alá került a Zsolnay-kiállitás is. A vonatok közlekedése megszünt.

Szerencsétlenül járt báró

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti távirata.) Aradról jelentik: Az aradgáji Brunhuber-féle tanyán báró Orbán Ottót, aki lóvásárlás céljából jött Erdélyből Aradra, ugy nyakszirten rugta egy ló, hogy életveszélyes sebeket szenvedett. Az orvosok mindazonáltal remélik, hogy a báró felgyógyul.

Letartóztatott gyáros.

Budapest, julius 11. (A „Torontál" eredeti távirata.) Szabadkáról jelentik, hogy a rendőrség letartóztatta Modes Vilmos ottani keztyügyárost, különböző csalások miatt.

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, 1903. julius 11.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza		kilós	50 kilogr. ára kor-tól	50 kilogr. ára kor-ig	kilós	50 kilogr. ára kor-tól	50 kilogr. ára kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.50	7.60	80	7.85	8.00
Pestvidéki	uj	76	7.25	7.40	80	7.70	7.80
Bánsági	uj	76	7.25	7.40	80	0.—	0.—
Bácskai	uj	76	7 25	7.55	80	0.—	0.—

			kilós		
Rozs	uj	elsőrendü	70—75	6.15	6 25
„	„	másodrendü	—	6.05	6.15
Árpa	„	takarmány	60—62	5.80	6.—
„	„	égetni való	62—64	5.60	5.70
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	5.75	5.85
Tengeri ó		bánsági	—	6.20	6 35
„		másnemü	—	6 35	6.45

Határidő-üzlet.

Budapest, julius 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.36 — —
Tengeri (juliusra)	6.34 — —
Tengeri (augusztusra) . . .	6.35 — —
Tengeri (májusra 1904.) . .	5 18 — —
Zab (októberre)	5.34 — —
Rozs (októberre)	6 35 — —

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.*)

(559—12.6)

Próbára alkalmas fél doboz 1 korona.

Együttes köszönetnyilvánitás.

Mindazon számos barátunknak és jóakarónknak, akik azon sulyos sorscsapás alkalmából, mely minket forrón szeretett leányunk

özv. Weisz Sarolta asszonynak,

(Budapest, VI. Andrássy-ut 16.)

mult hó 30-án történt elhunytával ért, személyesen vagy irásban kifejezett részvétnyilvánitásaikkal felkerestek és vigasztalni igyekeztek — minthogy ezen gyászos napjainkban lehetetlen volt köszönetünknek egyenként kifejezést adni — ezuton mondunk mélyen érzett köszönetet.

Nagybecskereken, 1903. évi julius hó 11-én.

A mélyen szomorodott szülők:

Jokly Lipót és Jokly Róza.

(576—1.1)

(550/d—1.1)

*) Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget *a szerk.*

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken **és vasárnapon reggel** 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) **reggel 8 óra 23 p.**; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

THIERRY A. gyógyszerész CSODA-BALZSAMA

a legjobb diätetikus háziszer

emésztési zavarok, gyöngeség, rosszullét, gyomorégés, puffadtság stb. ellen; hatása köhögésenyhitő, görcscsillapitó, nyálkaoldó, tisztitó. 12 kis vagy 6 dupla üveg ládával együtt bérmentve 4 korona.

Thierry A. gyógyszertára az „Őrangyal"-hoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Valódi csakis az apáca-védjegygyel.

Ezen szer nagyon ajánlatos utazások alkalmával.

Miért szenved? mikor biztos gyógyitó hatásra van kilátás még a legrégibb sebeknél is a Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcse

Schutzengel Apotheke

des A. THIERRY in PREGRADA.

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes mütétek vagy amputálás is elkerülhetők és **utolérhetlen ugy a sebek gyógyitásában, mint a fájdalom enyhitésében is. Ezen kenőcscsel egy 14 éves már gyógyithatatlannak tekintett csontszut gyógyitottak meg, sőt legujabban egy 22 év óta tartó sulyos rákszerü betegséget.** A valódi Centifolia-kenőcs használható gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sófolyás, dagadt lábaknál, sőt csontszúnál is; ütés-, szurás-, vágás-, zuzás- és lősebeknél; minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszivására; mindenféle daganatok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; giliszta ellen, körömméreg, pörsenés, sebes lábak, **mindenféle égési sebek.** fagyos tagok, a beteg fekvéstől fáradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségei, fülfolyás, gyermekótvar stb. bántalmak ellen. Két tégelynél kevesebb nem küldetik; a szállitás csakis az árnak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállitó-levéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre.** Mindenki óvatik a hatástalan hamisitványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fönti védjegy és a cim: **„Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada"** beégetve legyen. Egyedül valódi Centifolia-kenőcsöm utánzóit, hamisitóit és a hamisitványok eladóit a védjegytörvény alapján szigoruan megbüntettetem.

Egyedüli készitője

Thierry (Adolf) gyógyszerész „Schutzegel Apotheke" Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszertárában, Zágráb, Mittelbach S. gyógyszertárában, Bécsben C. Brady gyógyszertárában, Nagybecskereken Jakobi Ármin gyógy-zertárában

(539—20.3)

Zsákok.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás uj és használt

zsákoknak

és minden fajta vizhatlan ponyváknak

WINKLER ZSIGMOND-nál

Budapest, VII., Nyár-utca 23. 549—10.2

16.425/I. szám.

Magy. kir. államvasutak. Uzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulirott üzletvezetősége egy, a forgalomból kivont, azonban teljesen jókarban és használható állapotban levő, magán cégek által előnyösen használható s Arad állomáson elhelyezve levő Fairbanks rendszerü, 3000 klg. terhelésü szekérhidmérleget értékesiteni óhajtván, annak eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Pályázni kivánók részéről az egy koronás bélyeggel ellátott lepecsételt ajánlatok a következő külfelirattal: „Ajánlat 16.425/903. számhoz szekérhidmérleg megvételére" *folyó évi julius hó 25-ik napjának déli 12 órájáig* üzletvezetőségünk I. osztályában benyujtandók, vagy oda posta utján megküldendők.

Minden ajánlattevő tartozik az általa megvenni szándékolt szekérhidmérleg ajánlati árával számitott ertékének 5%-át az ajánlat benyujtását megelőző napon déli 12 órájáig készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban aradi gyüjtőpénztárunknál letenni, vagy posta utján beküldeni.

Bánatpénz nélküli, avagy az előirt határidőnél későbben beérkező ajánlatok, ugyszintén távirati és pótajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlattevők ajánlataikkal, az azok felett hozandó határozat hozataláig visszavonhatlan kötelezettségben maradnak.

Megvétel esetében, amennyiben a vevőfél a hidmérleget Arad állomáson óhajtaná használatba venni, a mérleg jelenlegi elhelyezési helyén maradhat és annak használata és fenntartása iránt az illető céggel szerződés lesz kötendő, ellenesetben pedig, ha az a vevő által kivántatnék, a szekérhidmérleg más állomásunkra, vagy helyre a vevőfél költségére áthelyezhető.

A szekérhidmérleg Arad állomásunkon a nappali órákban bármikor megtekinthető.

Aradon, 1903. junius hóban.

(3.2) *Az üzletvezetőség.*

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Alapittatott 1891-ben.

Világosi Cognac-gyár Részvény-Társaság

Ménes-Magyarád-Hegyalján.

Posta és vasutállomás:

Világos.

Ajánlja elismert minőségü cognacgyártmányait.

Főraktár: Krecsmáry & Melkuhn-nál

drogueria, Nagybecskerek.

(577—20.1)

Szép mellékkeresetre

tehetnek szert urak és hölgyek, kik ismerőseik körében thea-, kávé-, rum- és cigaretta-különlegességeimet ajánlják.

Leon Bravo, Hamburg 14.

Magyar levelekre is azonnal válaszol!

(571—5.1)

Hirdetmény.

A Torontálmegye hatósága, mint a volt nagykikindai kerület jogutódának kezelése alatt álló Szervinácz-féle alapból az 1903/4. tanévtől kezdődöleg, egy évi 300 koronával javadalmazott ösztöndíj állomás töltendő be.

Ezen ösztöndij elnyeréseért pályázhatik minden szegény sorsu, jó erkölcsi magaviseletü és jeles, de legalább is dicséretes előmenetelü gör. kel. hitvallásu és szerb nemzetiségü gimnáziumi tanuló, ki a most felsorolt feltételeket igazolni képes.

A fenti feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvények legkésőbb november hó 1-ig az illető gimn. igazgatóság utján, avagy közvetlenül Torontálvármegye alispánjához nyujtandók be.

A beérkezendő pályázatok felett Torontálvármegye közönsége fog a pályázati határidő letelte után megtartandó legközelebbi közgyülésen végérvényesen határozni.

Az ösztöndijjal javadalmazandó tanulónak az ösztöndij két egyenlő részletben fog január és julius hónapokban Torontálmegye pénztárából kiszolgáltatni, a midőn is az ösztöndijas az alapitó levél 4. pontja értelmében köteles leend jó erkölcsi magaviseletét és minden egyes tantárgyból az elmult félévben tanitott jeles, vagy legalább is dicséretes előmenetelét illetékes hatósága által kiállitott bizonyitványnyal igazolni.

A mennyiben az ösztöndijas a 4. pontban megszabott feltételeknek mindenkor pontosan megfelel, ezen ösztöndijat nem csak a VIII. gimnáziális osztály bevégezteig, hanem szabadon választandó szaktudománya végleges befejeztéig élvezi.

Nagybecskerek, 1903. julius 1-én.

Jankó, alispán.

565—3.3

A nagykikindai járás főszolgabirájától.

5625/I. 1903. sz. 573—3.1

Pályázat.

A nagykikindai járáshoz tartozó *Mokrin* nagyközségnél egy kataszteri nyilvántartói és egy esetleg két irnoki állás üresedésben lévén, azoknak választás utján leendő betöltése végett ezennel pályázatot nyitok.

A kataszteri nyilvántartó fizetése évi 1200 korona.

A községi irnoké évi 1000 korona.

Felhivom mindazokat, kik a fentemlitett állásokra pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus hó 1-ig küldjék be hivatalomhoz.

Nagykikinda, 1903. évi julius hó 8-án.

Tellecsky, főszolgabiró.

10—41.28

Cs. és kir. udvari szállitó.

Fernolendt

fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **fénycréme** világos cipők részére, a legszebb fényt kölcsönzik és a bőrt **tartóssá teszik.** Használt és foltos cipők, barna vagy sárga bőrből **„Lyosin"** (diszfénymáz) használata által mint uj cipők néznek ki.

Alapittatott 1832. Gyári raktár: Béos, I., Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható.

Gazdák, ha azt akarjátok, hogy teheneitek több tejet adjanak, az több feles tartalmu legyen, valamint, ha a tehenek betegségeinek elejét akarjátok venni, ugy rendeljétek meg postán

Paraskovich hollandi VACCIN porát,

amely a takarmányhoz keverve, emeli az étvágyat és a tejmennyiséget és különösen takarmányváltoztatásnál nélkülözhetetlen. — **Megrendelhető 2 csomagonként 2 koronáért. Portókimélés szempontjából tanácsos egyszerre 10 csomagot rendelni, mely 8 koronáért bérmentve kapható.**

Megrendelések intézendők:

Mr. T. Paraskovich, Apotheke und Thierheilmittel-Fabrikation

Gutenstein, Alsó-Ausztria.

233a—9.9

HIRDETÉSEK

FELVÉTETNEK A

„TORONTÁL"

KIADÓHIVATALÁBAN.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztitó és szépitő szerek: Akácia KRIEGNER-féle -CRÉME 2 kor. -PUDER 1 „ -SZAPPAN 1 „ Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR Gazdasági GÉPGYÁR részvénytársulat Budapest, VI. váczi-ut 19. 2500 gőzcséplő-készlet és 100 000 különf. kisebb g. gép üzemben. Malomberendezésekre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY. Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványviz-úszodákkal, kő- és kádfürdőkkel. 200 kényelmes lakószobával. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve.

KATZER szücsmester, udvari szállitó Budapest, VI., Ó-utca 44. Szőrmeárui az egész világon elterjedtek és elsőranguak.

GUMMI és HALHÓLYAG tuczatja 2, 4., 6., 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvéttel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi e szakma legelső rangu czége: REIF J. specialista. Bécs, Brandstätte 3. Árjegyzék ingyen.

Modern BUTOR. Óriási választék háló-, ebédlő-, szalon- és uri-szoba-butorokban. Olcsóbb mint bárhol NEMES és LENGYEL butoriparosoknál BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utcza 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok szétküldése és üzl. összeköttetések létesitése céljából (postadij jótállásával) ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Nádor-utcza 13. sz. Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az OSAN Felülmulja az eddig ismert összes fogszereket. OSAN-szájviz-eszencia à 88 kr, OSAN-fogpor a 44 kr. Czerny-féle keleti RÓZSATEJ a legjobb és legkedveltebb szépitő-szer üvegje 1 frt. Ehhez balzsamszappan 30 kr. Fritsch Ferd.-féle Nap raforgó-szappan à 50 és 35 kr. Tanningene a legjobb és legegészségesebb hajfestő-szer sötétszőke, barna és fekete. Ára frt 2.50 Prospektust ingyen és bérmentve küld: Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kitüntetve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER TANINTÉZET Budapest, VI., Aradi-utcza 10. ALAPITTATOTT 1853. Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő internátus bennlakó növendékek részére. Bizonyitványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogositanak. — Bővebb felvilágositást ingyen ad Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL SZŐRVESZTŐ néhányszori használat után az arczról és kézről a szőrt eltávolitja. Egy tégely 6 K. Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszertára Budapest, Gyár-utca 17. Megjelent „Toilette-titkok" ingyen.

SANTALEGGER Fiatai embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona. NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váczi-körut 17.

Mi helybeliek BUDAPESTEN a NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN (Erzsébet-körut 9—11. szám) találkozunk.

Használjon Kerpel-féle KÉZFINOMITÓ folyadékot, mely minden kezet 3 nap alatt simit, fehérit, szépit. 1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld KERPEL gyógyszertár, Budapest, V., Lipót-körut 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2. 300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevel-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:		2½—3% levonással:	
50 évre a tőke évi	5.70%-a	50 évre a tőke évi	5.26%-a
33½ „ „	6.50%-a	34 „ „	6.—%-a
22 „ „	8.—%-a	25 „ „	7.—%-a
15 „ „	9.80%-a	15 „ „	9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágositást az intézet dijmentesen ad.

Sajat érdekében hirdessen LEOPOLD GYULA kirdetési irodája által Budapest, VII., Erzsébet-körut 54

LE DÉLICE "LE DÉLICE" Vergé CIGARETTAPAPIR Vergé SZIVARKAHÜVELY MINDENÜTT KAPHATÓ.

17.412/I. szám. Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alólirott üzletvezetősége nyilvános pályázat utján biztositani kivánja a vonalain alkalmazott hivatalnok és hivatalnok-gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készitését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruhadarabok következők: nyári zubbony, tavaszi és őszi zubbony, téli zubbony, nyári nadrág sötétkékes, szürke, vagy drappszinü posztóból, tavaszi és őszi nadrág, téli nadrág, tavaszi és őszi felöltő, telé felöltő, nyári sapka, nyakra való, keztyü, karkötő, rangjelző rózsák.

Az ivenként 1 kor. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmel: „Ajánlat hivatalnoki egyenruhák szállitása iránt 17.412/903. számhoz" *1903. évi julius hó 25-ének déli 12 órájáig* a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyujtandók, vagy posta utján beküldendők. Bánatpénz gyanánt 400 korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi julius hó 24-én déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta utján oda beküldendő.

Aradon, 1903. julius havában.

(3.1) *Az üzletvezetőség.*

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Kiadó lakás.

A Ferenc József-téren, a Bauer-féle házban egy 5, esetleg 7 szobából álló emeleti lakás villanybevezetéssel, esetleg csillárokkal együtt azonnal kiadó.

A lakás vasár- és ünnepnapokon bármikor megtekinthető.

Bővebbet ifj. BAUER PÁLNÁL Nagybecskereken.

(563—6.4)

Elemi és felsőbb leányiskolai tan- és nevelőintézet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 85545/1902. sz. alatt kelt rendelete alapján engedélyt adott, miszerint itt helyben a jövő 1903/4-iki iskolai év megkezdésével egy benlakással egybekapcsolt 4 osztályu elemi és 6 osztályu felsőbb leányiskolát nyissak. Ezzel kapcsolatosan egy nőipar, valamint festőtanfolyamot is nyitok és mint eddig, ezentul is elvállalom magántanulók előkészitését a tanitónő, valamint óvónőképző-tanfolyamra, kik a budapesti, illetve hódmezővásárhelyi állami tanintézetekben vizsgáznak és nyernek államérvényes oklevelet.

A beiratások julius 1-től a tanév megkezdéseig folynak naponta délelőtt 10—12-ig, délután 4—6-ig a Nádor-utca 5. sz. a. lévő intézetben.

Tandij: az elemi iskolában 5 kor., a felsőbb leányiskolában 10 korona havonta, a francia nyelv tanitásával együtt.

Bővebb felvilágositással és prospektussal készségesen szolgál az intézet tulajdonosnője

MESSINGER KAROLIN, okl. polg. isk. és tornatanitónő, Nagybecskerek.

(522—20.7)

Mc. Cormick Harvesting Machine Company (Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató. Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

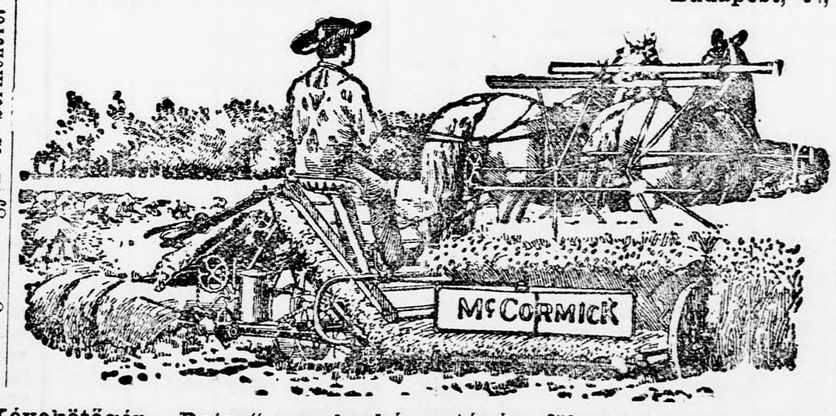

Felvilágositásokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévekötőgép, „Daisy" marokrakó aratógép, fűkaszálógép, szénagyüjtő gereblye és „Manila" kévekötőfonál gyártmányai. Évi gyártmány 362.000 gép.

Képviselő: GRÜN ZSIGMOND és FIA urak.

354—12.12

Torontáli h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1903. évi május hó 1-től.

Zsombolya—Nagy-Becskerek.

Minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.

Oda. V.-v. 7014. I—III. osztály	Oda. Sz.-v. 7002. I—III. osztály	Oda. V.-v. 7012. I—III. osztály	1.		Vissza. Sz.-v. 7001. I—III. osztály	Vissza. Sz.-v. 7003. I—III. osztály	Vissza. V. v. 7015. I—III. osztály	Vissza. V.-v. 7011. I—III. osztály
—	5.50	10.10	8.15	ind. Budapest-ny.-pályaudvar . .	érk. —	1.25	7.10	— 7.15
—	2.00	11.46	ind. Szeged	érk. —	9.54	12.40	— 12.52	
—	—	1.53	ind. Temesvár-Józsefváros . .	érk. —	8.17	—	—	
	5.06	2.41	ind. Zsombolya (7.) . . .	érk. —	6.55		9.44	
	5.12	2.48	érk. Uj-Zsombolya (7.) . . .	ind. —	6.48		9.37	
	5.14	2.50	ind. Uj-Zsombolya (7.) . . .	érk. —	6.45		9.32	
	5.28	3.06	Klári	—	6.32		9.17	
	5.37	3.15	Kécsa	—	6.23		9.08	
	5.44	3.23	*Kurjácska.	—	6.15		8.58	
	6.00	3.40	Csone	—	6.06		8.49	
	6.13	3.54	Torontál-Ujvár	—	5.47		8.28	
	6.24	4.06	Öregfalu	—	5.36		8.15	
	6.32	4.15	Ó-Telek	—	5.25		8.05	
	6.43	4.27	Jánosföld	—	5.14		7.52	
	6.58	4.45	Párdány	—	5.00		7.37	
	7.10	4.58	Fény	—	4.42		7.19	
	7.21	5.10	érk. Módos (6.)	ind. —	4.30		7.06	
	—	9.05	érk. Temesvár-Józsefváros (6.) . .	ind. —	V.-v. 7013		2.35	
	5.27	2.35	ind. Temesvár-Józsefváros (6.) . .	érk. 7.24			9.05	
4.33	7.35	5.19	ind. Módos (6.)	érk. 5.14	8.19	1.35	6.51	
4.54	7.54	5.40	érk. Szécsány (4. 3.) . . .	ind. 4.55	7.55	1.14	6.30	
8.03	—	9.49	érk. Versecz (3.)	ind. —	5.05	—	1.55	
—	5.05	1.55	ind. Versecz (3.)	érk. 8.03	—	—	9.49	
—	—	2.50	ind. Alibunár (4.)	érk 10.30	—	—	—	
5.00	8.02	5.51	ind. Szécsány (4. 3.) . . .	érk. 4.47	—	1.08	6.20	
5.15	8.16	6.07	Szárcsa	4.34	—	12.54	6.06	
5.28	8.28	6.20	*Lajosmajor	4.21	—	12.38	5.40	
5.36	8.36	6.28	*Puszta-Kenderes	4.13	—	12.30	5.40	
5.54	8.45	6.39	Lázárföld	4.05	—	12.22	5.32	
6.07	8.57	6.52	érk. Sándorudvar (2.) . . .	ind. 3.52	—	11.59	5.17	
6.08	9.00	6.55	ind. Sándorudvar (2.) . . .	érk. 3.51	—	11.58	5.16	
6.18	9.09	7.05	ind. *Nagy-Becskerek-Gytelep	ind. 3.42	—	11.48	5.06	
6.28	9.18	7.15	érk. N.-Becskerek-Bpart (7. 2.)	ind. 3.33	—	11.38	4.56	
—	9.28	—	ind. N.-Becskerek-Bpart (7. 2.)	érk. —	—	—	4.50	
—	9.33	—	érk. Nagy-Becskerek (8. 2.) .	ind. —	—	—	4.45	
—	3.57	—	érk. Szeged (8.)	ind. —	—	—	12.01	
—	7.40	—	érk. Budapest-ny. p. u. (8.) . . .	ind. —	—	—	8.15	
—	1.49	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind. —	—	—	1.55	

Nagy-Becskerek—Pancsova-Józsefváros.

Oda. Sz.-v. 7106.	Oda. V.-v. 7113. 7112. I—III. osztály	Oda. Sz.-v. 7103. 7103. I—III. osztály	2.	Vissza. Sz.-v. 7104. 7101. I—III. osztály	Vissza. V.-v. 7114. 7111. I—III. osztály
—	6.50	10.10	8.15	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (8.) érk. —	7.15
—	1.45	12.01	„ Szeged 8.) . . . . . „ —	12.32	
—	3.50	1.55	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.) . . . érk. —	10.31	
—	8.23	6.20	ind. Nagy-Becskerek (8. 1.) érk. —	5.55	
—	8.28	6.25	érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.) ind. —	5.50	
—	8.37	6.35	ind. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.) érk. 7.23	5.40	
—	8.48	6.44	*N.-Becskerek-Gyártelep 7.14	5.29	
—	8.59	6.53	érk. Sándorudvar (1.) . . ind. 7.05	5.18	
—	8.02	5.51	ind. Szécsány (1.) . . . . . érk. —	6.20	
—	9.02	6.56	ind. Sándorudvar (1.) . . érk. 7.04	5.12	
—	9.17	7.08	Ecska-Zsigmondfalva . 6.53	4.58	
—	9.56	7.38	Tomasovácz 6.28	4.24	
—	10.14	7.51	Torontál-Ozora . . . 6.06	3.55	
—	10.39	8.11	érk. Antalfalva (5.) . . . ind. 5.45	3.25	
6.06	—	—	ind. Számos (5.) . . . . . érk. —	4.12	
6.50	10.44	8.12	ind. Antalfalva (5.) . . . érk. 5.44	3.19	
7.06	11.04	8.28	Torontál-Vásárhely . . 5.34	3.07	
7.21	11.24	8.43	Czrepája 5.10	2.41	
7.36	11.45	8.58	Ferenczhalom 4.54	2.22	
7.46	11.57	9.07	*Torontál-Almás . . . 4.43	2.07	
7.59	12.13	9.20	érk. Pancsova-Józsefváros . ind. 4.30	1.50	

Szécsány—Versecz.

Oda. Sz.-v. 7202 I—III. osztály	Oda. V.-v. 7212. I—III. osztály	3.	Vissza. Sz.-v. 7201. I—III. osztály	Vissza. V.-v. 7211. I—III. osztály
3.33	4.56	ind. Nagybecskerek-Bpart (1.) . érk.	9.18	7.15
—	2.41	„ Zsombolya (1.) . . . . . „	—	9.44
—	2.50	„ Alibunár (4.) . . . . . „	10.30	—
5.30	6.45	ind. Szécsány (1. 4.) . . . érk.	7.30	5.24
5.38	6.54	érk. Csott (4.) . . . . . ind.	7.22	5.15
5.39	6.55	ind. Csott (4.) . . . . . érk.	7.21	5.14
5.46	7.03	érk. Bóka . . . . . ind.	7.14	5.06
5.49	7.06	ind. Bóka . . . . . érk.	7.12	4.59
6.06	7.26	Kanak	6.56	4.35
6.16	7.37	O-Lécz	6.46	4.21
6.31	7.57	Széchenfalva R.-Istvánvölgy	6.36	4.09
6.42	8.12	Györgyháza	6.20	3.44
6.56	8.28	Uj-Zichyfalva	6.07	3.26
7.11	8.49	Nagy-Margita	5.57	3.08
7.20	9.00	Laudontanya	5.47	2.48
7.28	9.09	*Szivattyutelep . . .	5.38	2.37
7.40	9.22	Bethlentanya	5.27	2.23
7.50	9.33	*Temes-Paulis	5.17	2.11
7.58	9.43	Verseczrét	5.11	2.03
8.03	9.49	érk. Versecz . . . . . ind.	5.05	1.55
1.30	—	érk. Temesvár-Józsefváros . . ind.	—	10.10
9.25	11.35	„ Báziás . . . . . „	3.28	9.59

Számos—Antalfalva.

Oda. Sz.-v. 7402. I—III. osztály	5.	Vissza. Sz.-v. 7401. I—III. osztály
3.33	ind. Nagy-Becskerek (1. 4.) . . érk.	7.15
5.15	„ Széczány (4.) . . . . . „	5.10
—	„ Versecz (4. 3.) . . . . . „	9.49
6.06	ind. Számos (4.) . . . . érk.	4.12
6.30	Lajosfalva	3.52
6.47	érk. Antalfalva (2.) . . . ind.	3.30
7.59	érk. Pancsova-Józsefváros (2.) . ind.	1.50

Temesvár-Józsefváros—Módos.

Oda. Sz.-v. 7502. I—III. osztály	Oda. V.-v. 7512. I—III. osztály	6.	Vissza. Sz.-v. 7501 I—III. osztály	Vissza. V.-v. 7513. I—III. osztály
6.50	10.10	8.15	ind. Budapest-ny.-pályaudv. . . érk. 1.25	7.10 7.15
2.00	11.46	ind. Szeged . . . . . „ 9.54	12.40	12.52
—	9.59	„ Báziás . . . . . „ 1.50		—
—	6.55	„ Orsova . . . . . „ 1.38		—
—	11.56	„ Arad . . . . . „ 10.43		10.59
—	11.25	„ Buziás-fürdő . . . . . „ 10.30		—
—	9.51	„ Mária-Radna . . . . . „ 12.43		—
5.27	2.35	ind. Temesvár-Józsefváros érk. 7.24		9.05
5.39	2.48	Szabadfalu 7.13		8.54
5.49	2.59	Utvin 7.03		8.44
5.57	3.07	Román-Szent-Mihály . 6.55		8.34
6.09	3.22	Parácz 6.42		8.21
6.30	3.49	Uj-Pécs 6.25		8.04
6.45	4.07	Gyülvész 6.04		7.41
6.57	4.24	Rudna 5.52		7.29
7.08	4.36	*Feodor 5.40		7.17
7.20	4.51	Keresztes 5.28		7.05
7.28	5.00	érk. Módos (1.) . . . . . ind. 5.20		6.56
7.54	5.40	érk. Széczány (1.) . . . . . ind. 4.55		6.30
9.18	7.15	„ Nagybecskerek-Bpart (1.) . „ 3.33		4.56
—	9.44	„ Zsombolya (1.) . . . . . „ —		2.41

Keskenyvágányú vonal.

Zsombolya—Nagy-Becskerek-Bégapart.

Oda. Vegyes-vonat 7612. I—III. osztály	Oda. Vegyes-vonat 7614. I—III. osztály	7.	Vissza. Vegyes-vonat 7611. I—III. osztály	Vissza. Vegyes-vonat 7613. I—III. osztály
6.50	10.10	8.15	ind. Budapest-ny. pályaudvar . . érk. 1.25	7.10 7.15
2.00	11.46	ind. Szeged . . . . . érk. 9.54	12.40	12.52
—	1.53	„ Temesvár-Józsefváros . . „ —		—
4.23	2.50	ind. Zsombolya (1.) . . . . érk. 8.08		9.23
4.31	2.58	érk. Uj-Zsombolya (1.) . . . ind. 7.55		9.15
4.32	3.01	ind. Uj-Zsombolya (1.) . . . érk. 7.50		9.10
4.49	3.18	*Juliamajor 7.33		8.53
4.57	3.26	Német-Czernya 7.26		8.46
5.14	3.43	*Leonamajor 7.08		8.28
5.21	3.50	*Karolinamajor 7.01		8.21
5.35	4.03	Magyar-Czernya. . . . 6.55		8.15
5.40	4.19	*Jánosmajor 6.31		7.51
5.50	4.28	*Pálmajor 6.22		7.42
6.20	4.49	Csősztelek 6.11		7.31
6.35	5.06	Ittvarnok-Rogendorf . . 5.46		7.06
6.53	5.24	Béga-Szent-György . . . 5.29		6.48
7.02	5.33	*Katalinfalva megállóhely 5.19		6.35
7.13	5.46	Katalinfalva 5.14		6.30
7.33	6.04	Klekk 4.49		6.05
7.37	6.08	*Klekk megállóhely . . 4.44		5.58
7.55	6.27	Nagy-Becskerek-Vámház . 4.27		5.41
8.00	6.33	Temesvári-utcza } megállóhelyek 4.21		5.33
8.07	6.40	Korona-szálloda } 4.15		5.27
8.12	6.44	Ferencz-József-tér } 4.10		5.22
8.18	6.50	Német-utcza } 4.04		5.16
8.23	6.55	érk. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.) ind. 3.58		5.10

Jelmagyarázat. *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.

Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők **középeurópai időre** vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 6.00 órától reggeli 5.59 perczig, a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betükkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által közvetitett csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva. — A saját vonalak elágazási állomásainál zárójelek közé tett szám mutatja az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszámát — **A személyszállitó vonatok részletes menetrendet tartalmazó zsebrétü könyvecskék 30 fillérért az állomásokon a kapusok, illetve a személypénztáraknál kaphatók.**

PURGO M. kir. szabadalom és védjegyezett

A leggyengébb kitünő izü **hashajtó** még csecsemőknek is adható. 25 czukorka ára 1 korona.

PURGO M. kir. szabadalom és védjegyezett

PURGO M. kir. szabadalom és védjegyezett

Angol, francia, magyar és német egyetemi tanárok által rendelve és ajánlva, mint a legtökéletesebb hashajtó.

PURGO M. kir. szabadalom és védjegyezett

PURGO M. kir. szabadalom és védjegyezett

óráк, ékszerek RÉSZLETFIZETÉSRE is, olcsó szabott árakon SERÉNYI óra és ékszerésznél Budapest, Erzsébet-körut 29. I. em. Fióktelep: II., Fő-utca 21. sz. Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb a KRIEGNER-féle **REPARATOR** 1 üveg 2 korona. Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény. Nyeremények összege 14.459,000 korona. **KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA** a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye BUDAPEST, Andrássy-ut 60. Elismert megbizhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a **„Stella“**-vizet, mely nem festi, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. Üvegje 2 korona. **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszertárában, ő cz. és kir. fensége József fő. udvari szállítója BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET. A vérgyógyitás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen. E gyógymód megalapitója: **Dr. KOVÁCS J.** fővárosi orvos BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.

Remek és olcsó fényképek készülnek **RIVOLI** fényképészeti és festészeti műtermében BUDAPESTEN, VII. KER., KEREPESI-UT 38. SZÁM. !!! Régi kis képek után is elkerült nagyitások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszerűen, pontosan és legolcsóbban közöltet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az **ÁLTALÁNOS TUDÓSITÓ** hirdetési osztálya, Budapest, VII., Erzsébet-körut 54. Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel **PÁRIS** szálloda Szállodás: SIMON PÁL. BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám. 100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS elismert legszolidabb **FÉRFI és GYERMEK**-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejfájás, gyomorbajok ellen csodáshatás a RADITZ-féle **GYOMOR-ELIXIR.** Ára 1 korona. Pártfa 6 üveg bérmentve. INGYEN és bérmentve küldi a — **„HÖLGYEK TITKÁRA“** füzetet kivánatra mindenkinek **RADITZ J.** „Fehér kereszt“ gyógytára, BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA **VIZGYÓGYINTÉZETE** Pozsony **ÉS SZANATORIUMA.** (Hegység). Kitünő hegyi fekvésben, pormentes és széltől védett, 200 kilométernél több jól épolt, regényes hegyi utak. Szigorusan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegszobák hygieinikusan a legtökéletesebben vannak berendezve. Kitünő ellátás, méraékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágositással szolgál: a Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Ezennel a t. c. közönség tudomására hozom, hogy a Korona-utca 538. szám alatti Dr. Kovács-féle házban

fogászati és fogtechnikai műtermet

nyitottam és minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn a t. c. közönséget arról biztositom, hogy teljes megelégedését kiérdemelni iparkodni fogok, maradok magamat a t. c. közönség pártfogásába ajánlva

tisztelettel

DR. GRÜN MÓR, gyak. orvos.

(537—3.3)

20.643/V. sz. Magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdet a Budapest-Dunapart állomáson levő 10.000 kgr. hordképességü, a Moson—Magyar-Ovár állomáson levő 5000 kgr. hordképességü és a Lebény—Szt.-Miklós és Sándorf állomásokon levő 4000 kgr. holdképességü szekérhidmérlegek eladására.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb *1903. évi julius hó 15-ikének déli 12 óráig* az üzletvezetőség általános osztályánál (titkárság) nyujdandó be eme felirattal: „Ajánlat szekérhidmérleg megvételére“.

Budapest, 1903. julius hó 4.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

SOK PÉNZT! 1000 koronát is havonta szerezhet bárki becsületes uton. (Mellékkeresetképpen is.) Bővebb felvilágositást következő cimen kell kérni: „Reell 72.“ Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Stuttgart, Bergstrasse. (518—52.10)

Novák J. C., Nagybecskerek.

Legjobb kerékpárok.

Javitó műhely.

Csak elsőrendü kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacon és szakemberek által legjobb minőségüeknek elismertettek. „Waffenrad“, „Dürkopp“ „Noricum“ (láncnélküli kitünő minőség.) Mindezen gépek szabadfutóul is berendezhetők. Motoros kerékpárok és automobilok is kaphatók.

231—32 25

A „Torontál“ kiadóhivatalában kapható **Somfai Jánosnak** **Kutyavár** és más apróbb históriák cimü könyve, melyet ugy a sajtó, mint a közönség nagy elismeréssel fogadott. Ára: füzve 3 kor. = kötve 5 kor.

(524—x.19)

Minden vevő jogositva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant emlitett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Tiszta borpárolat.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját,

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kisérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona, 1/2 palack 2·60
10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható Nagybecskereken:
Prandell Rezső és Armbruster József uraknál.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszt. által jóváhagyott kisérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX., Spitalgasse 31.

Minden vevő jogositva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant emlitett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

(466—30.7)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egy szer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

560—x 3

Zsák-
kölcsönző-intézet
Nagybecskereken.

Gabonazsákokat kölcsönzök a legelőnyösebb feltételek mellett.

Kertész Márk
Gabona-tér, Zavisits-ház.
(Telephon.)

(572—12.1)

Festői szép
az olyan arc, mely finom, fehér és szeplőnélküli és minden bőrtisztátalanságtól ment. Hogy ezt elérhessük, mosakodjunk naponként
Bergmann-féle liliomtejszappannal
(Védjegy: Két bányász.)
Bergmann és Társától, Drezda és Tetschen a/E
Kapható darabja 80 fillérért
Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek

359a—30.12

Ház-eladás.
Az Aradáci-ut 66|28. számu
ház
előnyös feltételek mellett
eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

(557—3.3)

Harisnya-gyár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására adni, hogy a helyben már évek óta fennálló
harisnyaáru-gyárat átvettük.

Gyárunkat a legujabb szövőgépekkel szereltük fel, miért is abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden e szakmába vágó cikket, ugymint: *női harisnyát, keztyüt, férfi-harisnyát, sportinget, gyermek-harisnyát,* szabadalmazott módon szőve, *mindenféle mintában,* kötéseket finom gyapotból, cérnából és selyemből gyártva készíthetünk.

Elvállaljuk továbbá a legfinomabb, minden szinü és mintáju harisnyák javitását is.

Tisztelettel
Kugler Lipót és fia,
Nagybecskerek, Bakics-utca.

(498—10.9)

HADFY DÖME nagybecskereki királyi közjegyzőtől.

401/1903. ügyszám. 574—1.1

Árverési hirdetmény.

Az Országos Raktárházak magtárhelyiségeiben 5189. tétel alatt beraktározott körülbelül 190 métermázsa muharmag f. hó 14-én, azaz kedden délelőtt 10 órakor lesz általam nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek azonnali készpénzfizetés ellenében az emlitett magtárhelyiségekben eladva, a mit ezennel közhirré teszek.

Kelt Nagybecskereken, 1903 julius hó 10-én.

Hadfy Döme,
kir. közjegyző.

17.397/1903. III. szám. Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Nagy-Becskerek állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi január hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számitott öt éven át vagyis 1908. évi december 31-ig. Bérlőnek a következő helyiségek bocsáttatnak rendelkezésére: Az emeleten: 3 vendégszoba, 1 előszoba, lakásul 3 szoba. A földszinten: 1 cselédszoba, 1 pincér szoba, 1 éléskamra, 1 konyha, 1 söntés, továbbá 2 pince, 2 padlás, 150 m² területü gazdasági udvar és használatra átengedtetik az I—II. (99 m²) és III. (41 m²) osztályu éttermek.

Az egy korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Nagy-Becskerek állomása pályaudvarán levő vendéglői üzletre“ felirattal ellátott, lepecsételt, boritékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok *1903. évi julius hó 25-én déli 12 óráig* az alulirt üzletvezetőség általános főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta utján benyujtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál 1903. évi julius hó 24-én déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta utján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyamnak 90% szerinti értékben számittatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlitendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (1 emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi junius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“ vagy „KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony vegyülék-től teljesen ment.

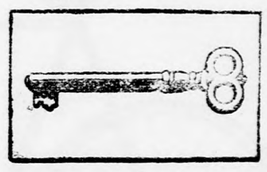

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

(187—40.20)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.